

Bruselj, 18. julij 2025
(OR. en)

11813/25

ENER 381
ENV 726
MARE 30
COMAR 35
PROCIV 104

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	18. julij 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2025) 409 final
Zadeva:	POROČILO KOMISIJE Letno poročilo Evropske komisije o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju za leto 2023

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 409 final.

Priloga: COM(2025) 409 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 18.7.2025
COM(2025) 409 final

POROČILO KOMISIJE

**Letno poročilo Evropske komisije o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju za
leto 2023**

POROČILO KOMISIJE

Letno poročilo Evropske komisije o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju za leto 2023

Kazalo

1.	UVOD	2
2.	PRAVNA PODLAGA.....	3
3.	METODOLOGIJA IN PREDLOŽENE INFORMACIJE.....	3
4.	NAFTNI IN PLINSKI SEKTOR NA MORJU V EU	4
4.1	Naprave in proizvodnja	4
4.2	Inšpekcijski pregledi, preiskave in izvršilni ukrepi v zvezi z napravami na morju ter regulativni okvir ..	6
5.	INCIDENTI IN RAVEN VARNOSTI.....	7
6.	SKLEPNE UGOTOVITVE.....	8

1. UVOD

Evropska komisija od leta 2016 objavlja letna poročila o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju v EU.

Pravna podlaga za to poročilo je Direktiva 2013/30/EU¹ Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju in spremembi Direktive 2004/35/ES (v nadaljnjem besedilu: direktiva o varnosti na morju). Njen cilj je doseči visoko raven varnosti pri izvajanju naftnih in plinskih dejavnosti na morju v korist:

- i. delavcev,
- ii. varstva okolja,
- iii. morskih ploščadi in opreme ter
- iv. gospodarskih dejavnosti, kot sta ribolov in turizem.

Direktiva, kot jo izvajajo države članice, prispeva k:

- i. preprečevanju večjih nesreč in incidentov;
- ii. zmanjšanju števila incidentov ter
- iii. zagotovitvi učinkovitega spremljanja nesreč in incidentov za zmanjšanje resnosti njihovih posledic.

Podobno kot prejšnja poročila tudi to poročilo:

- i. zagotavlja podatke o številu in vrsti naprav v EU;
- ii. vsebuje informacije o varnostnih incidentih na teh napravah;
- iii. ocenjuje raven varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju.

Poročilo tokrat zajema obdobje osmih let in služi kot evidenca ravni varnosti pri naftnih in plinskih dejavnostih držav članic na morju.

Temelji na letnih poročilih in podatkih, ki so jih predložile države članice v skladu z zahtevami iz direktive o varnosti na morju.

V Sredozemskem morju je 164 naftnih in plinskih naprav na morju, 136 naprav je v Severnem morju in Atlantskem oceanu, devet v Črnem morju in štiri v Baltskem morju. Pristojni organi držav članic so v letu 2023 v svojih jurisdikcijah opravili inšpekcijske preglede 388 naprav na morju. Države niso poročale o večjih nesrečah.

Število incidentov se je s 37 leta 2022 povečalo na 44 leta 2023.

¹ UL L 178, 28.6.2013, str. 66.

2. PRAVNA PODLAGA

Komisija mora v skladu s členom 25 direktive o varnosti na morju objaviti letno poročilo o vplivu naftnih in plinskih dejavnosti na morju na varnost in okolje. To poročilo temelji na posameznih letnih poročilih, ki jih morajo države članice predložiti Komisiji. V Prilogi IX(3) k Direktivi so navedene določene minimalne informacije, ki jih morajo vsebovati letna poročila:

- i. število, starost in lokacija naprav;
- ii. število in vrsta opravljenih inšpekcijskih pregledov in preiskav, vseh izvršilnih ukrepov ali obsodb;
- iii. nastali incidenti;
- iv. vse večje spremembe regulativnega okvira za dejavnosti na morju in
- v. raven varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju.

Države članice morajo zahtevane informacije objaviti in predložiti najpozneje 1. junija v letu, ki sledi obdobju poročanja (npr. 1. junija 2024 za leto 2023).

Države članice morajo za predložitev informacij uporabiti predloge iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1112/2014 z dne 13. oktobra 2014². Predloge omogočajo:

- i. izvajalcem in lastnikom naftnih in plinskih naprav na morju, da si izmenjujejo informacije o kazalnikih nevarnosti večjih nesreč;
- ii. državam članicam, da objavljajo informacije o kazalnikih nevarnosti večjih nesreč.

V smernicah³ so navedene posebne informacije o Izvedbeni uredbi in pojasnila o uporabi predlog za poročanje.

3. METODOLOGIJA IN PREDLOŽENE INFORMACIJE

Države članice morajo predložiti jasno opredeljene informacije o varnostnih incidentih v naftnem in plinskem sektorju na morju ter pri tem uporabiti predloge. Podatki morajo vključevati informacije o naftnih in plinskih napravah na morju v EU, na primer število, vrsto, lokacijo in starost naprav. Poročila držav članic morajo vključevati tudi informacije o številu (i) inšpekcijskih pregledov, preiskav in izvršilnih ukrepov v zvezi z dejavnostmi na morju; (ii) incidentov po kategorijah in (iii) poškodb.

Komisija je za to letno poročilo uporabila informacije, ki so jih predložile Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Danska, Francija, Nemčija, Grčija, Irska, Italija, Latvija, Malta, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Španija in Švedska. Druge države članice niso bile dejavne v naftnem in plinskem sektorju

² UL L 302, 22.10.2014, str. 2.

³ Smernice za Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 1112/2014 z dne 13. oktobra 2014.

na morju ali pa niso predložile informacij. Vse države članice, ki izvajajo naftne in plinske dejavnosti na morju, so izjavile, da so predložile vse zahtevane informacije o vseh napravah.

4. NAFTNI IN PLINSKI SEKTOR NA MORJU V EU

4.1 Naprave in proizvodnja

Države članice so v letu 2023 poročale o 313 napravah v vodah EU (glej preglednico 1):

- Večina naprav na morju⁴ je bila v Sredozemskem morju. Italija je najbolj dejavna (s 45 % vseh naprav v vodah EU), sledi pa ji Hrvaška.
- V Severnem morju in Atlantiku je bila večina naprav (približno 37 % vseh naprav v vodah EU) v nizozemskem delu Severnega morja (poznane kot nizozemska izključna ekonomska cona).
- V Črnem morju ima Romunija utečeno naftno in plinsko industrijo na morju. Bolgarija nadaljuje raziskovanje ogljikovodikov na morju, vendar je imela samo eno napravo in proizvaja majhne količine nafte in plina.
- V Baltskem morju ima naprave na morju samo Poljska.

Preglednica 1: Naprave na dan 1. januarja 2023: vrste naprav po regijah in državah članicah

Regija	Država	Vrsta naprave(*)					Sprememba v primerjavi z letom 2022
		FNP	NBP	FNN	PPN	Skupaj (regija/država)	
Baltsko morje		3	1	0	0	4	–
	Poljska	3	1	0	0	4	–
Črno morje		5	4	0	0	9	+1
	Bolgarija	0	1	0	0	1	–
	Romunija	5	3	0	0	8	+1
Sredozemsko morje		15	147	0	2	164	0
	Hrvaška	2	17	0	0	19	–
	Grčija	1	1	0	0	2	–
	Italija	11	127	0	2	140	–
	Španija	1	2	0	0	3	0
Severno morje in Atlantik		39	92	5	0	136	+1
	Danska	7	11	1	0	19	–
	Nemčija	1	1	0	0	2	–
	Irska	0	0	0	0	0	–2
	Nizozemska	31	80	4	0	115	+3
Skupaj (vrsta naprave)		62	244	5	2	313	+2

(*) FNP: fiksna naprava s posadko; FNN: fiksna neproizvodna naprava; PPN: plavajoča proizvodna naprava; NBP: naprava, ki je (običajno) brez posadke.

⁴Mobilne vrtalne enote na morju niso bile vključene v podatke iz oddelka 4.1.

Več kot polovica naprav na morju je začela delovati med letoma 1980 in 2000. V letu 2023 sta začeli delovati dve novi nepremični napravi. Od leta 2010 se je razvoj novih proizvodnih naprav v Severnem morju in Atlantiku znatno upočasnil.

Približno 74 % domače nafte in plina v EU (15 518 kiloton ekvivalenta nafte (v nadaljnjem besedilu: „ktoe“)) se proizvede v Severnem morju in Atlantiku (glej preglednico 2). Največji donatorki v Severnem morju in Atlantiku sta Nizozemska in Danska. V Sredozemskem morju največ nafte in plina proizvedeta Italija in Hrvaška. Španija in Grčija nista imeli proizvodnje. V Črnem morju ima samo Romunija opazno proizvodnjo nafte in plina.

V preglednici 2: Proizvodnja nafte in plina na morju v EU v ktoe v letu 2023

Regija	Država	ktoe	V odstotkih skupne proizvodnje v EU	Sprememba v % v primerjavi z letom 2022
Baltsko morje		284	1,8 %	+4,7 %
	Poljska	284	1,8 %	+4,7 %
Črno morje		1786	11,5 %	+93,7 %
	Bolgarija	7	0,0 %	−50,3 %
	Romunija	1778	11,5 %	+96,1 %
Sredozemsko morje		1897	12,2 %	−8,3 %
	Hrvaška	193	1,2 %	−2,3 %
	Grčija	60	0,4 %	–
	Italija	1645	10,6 %	−12,1 %
	Španija	0	0,0 %	–
Severno morje in Atlantik		11552	74,4 %	−11,2 %
	Danska	4700	30,3 %	+6,0 %
	Nemčija	706	4,5 %	−6,5 %
	Nizozemska	6146	39,6 %	−21,3 %
Skupaj		15 518	100 %	−4,6 %

Proizvodnja se je povečala v Romuniji (+96 %), s pozitivnimi vrednostmi tudi na Danskem (+6 %) in Poljskem (+4,7 %), vendar se je zmanjšala v vseh drugih državah članicah, zlasti na Nizozemskem (nadaljevanje trenda iz leta 2022) in v Bolgariji. Grčija je ponovno zagnala proizvodnjo, ki jo je ustavila leta 2022. Španija ni imela proizvodnje. V primerjavi s proizvodnjo v državah članicah leta 2021 je skupna izguba proizvodnje leta 2023 v EU znašala 4,6 % (približno 746 ktoe).

Skupna proizvodnja v EU, izmerjena v kilotonah ekvivalenta nafte (ktoe), je obsegala 67 % plina in 33 % nafte. Danska je proizvedla največ nafte (3 410 ktoe), sledile pa so ji Nemčija (698 ktoe), Italija (380 ktoe), Poljska (260 ktoe) Nizozemska (265 ktoe), in Grčija (50 ktoe).

4.2 Inšpekcijski pregledi, preiskave in izvršilni ukrepi v zvezi z napravami na morju ter regulativni okvir

Pristojni organi v državah članicah so v letu 2023 v svojih jurisdikcijah opravljali redne inšpekcijske preglede naprav na morju (glej preglednico 3). Več kot je imela država naprav, več inšpekcijskih pregledov je običajno izvedla.

V primerjavi z letom 2022 se je skupno število inšpekcijskih pregledov v EU zmanjšalo (s 524 na 435). Medtem ko se je število inšpekcijskih pregledov v nekaterih jurisdikcijah (npr. v Romuniji) povečalo, se je v večini jurisdikcij zmanjšalo.

Na Nizozemskem je bilo 30 inšpekcijskih pregledov manj kot v letu 2022. Hkrati je Nizozemska v obdobju poročanja razgradila 32 naprav.

V preglednici 3: Inšpekcijski pregledi naprav na morju po regijah in državah članicah v letu 2023

Regija	Država	Inšpekcijski pregledi	Delovni dnevi na posamezni napravi (čas potovanja se ne šteje)	Število pregledanih naprav
Baltsko morje		1	1	1
	Poljska	1	1	1
Črno morje		30	203	9
	Bolgarija	0	0	0
	Romunija	30	203	9
Sredozemsko morje		269	295	249
	Hrvaška	28	36	8
	Ciper	2	6	2
	Grčija	1	12	1
	Italija	238	241	238
	Španija	0	0	0
Severno morje in Atlantik		135	219	129
	Danska	20	123	16
	Nemčija	3	6	1
	Irska	0	0	0
	Nizozemska	112	90	112
Skupaj		435	718	388 ⁵

S členom 18 direktive o varnosti na morju so pristojnim nacionalnim organom podeljene pravice in pooblastila glede dejavnosti in naprav v njihovi jurisdikciji. Ta pooblastila vključujejo pravico do

⁵ Naprava se lahko v letu poročanja pregleda več kot enkrat; posledično se „število inšpekcijskih pregledov“ (435) razlikuje od števila „skupnih naprav“ (388) zaradi števila objektov, ki se razgradijo skozi vse leto, in števila objektov, ki začnejo obratovati skozi vse leto.

prepovedi dejavnosti in pravico do zahtevanja ukrepov za zagotovitev skladnosti z obvladovanjem tveganja in varnosti pri opravljanju dejavnosti.

V letu 2023 ni bilo preiskav v zvezi z večjimi nesrečami (ker ni bilo poročil o večjih nesrečah).

V letu 2023 niso bili sprejeti nobeni izvršilni ukrepi.

5. INCIDENTI IN RAVEN VARNOSTI

Izvajalci in lastniki naprav ter nacionalni organi morajo sporočiti vsako nesrečo ali resno nevarnost (v nadaljnjem besedilu: dogodek). Vendar lahko en sam dogodek spada v eno ali več kategorij incidentov. Za isti dogodek je treba na primer prijaviti dve kategoriji incidentov, če je prišlo do (a) nenamernega uhajanja plina, zaradi česar je (b) bila potrebna evakuacija osebja.

Države članice so v letu 2023 sporočile 44 dogodkov⁶ v primerjavi s 37 v letu 2022:

- Danska – 12 dogodkov, brez večjih nesreč (enako kot v letu 2022)⁷.
- Hrvaška – osem dogodkov, brez večjih nesreč (dva dogodka v letu 2022).⁸
- Nizozemska – 24 dogodkov, brez večjih nesreč⁹ (enajst dogodkov v letu 2022).¹⁰

86,36 % incidentov, ki so se zgodili leta 2023, spada med nenamerno uhajanje plina in/ali nafte, 6,82 % jih spada v kategorijo okvar varnostno in okoljsko kritičnih elementov, 6,82 % pa v kategorijo izgube vrtin. Noben od teh incidentov ni povzročil smrti. Prav tako ni bilo poročil o trčenju plovil ali helikopterskih nesrečah.

V preglednici 4: Incidenti po kategoriji (iz Priloge IX k direktivi o varnosti na morju) v letu 2023

Kategorija	Skupaj	Delež glede na vse kategorije	Delež glede na vse incidente
(a) Nenamerna uhajanja – skupaj	38	100 %	86,36 %
Požari, ki sta jih povzročila nafta/plin, ki sta se vnela	0	0 %	0,00 %
Eksplozije, ki sta jih povzročila nafta/plin, ki sta se vnela	0	0 %	0,00 %
Plin, ki se ni vnel	14	37 %	31,82 %
Nafta, ki se ni vnela	7	18 %	15,91 %
Nevarna snov	17	45 %	38,64 %
(b) Izguba nadzora nad vrtino – skupaj	3	100 %	6,82 %
Izbruhi	0	0 %	0,00 %

⁶ Obveznost poročanja ne zajema nekaterih dogodkov (npr. dogodkov, ki niso povezani z dejavnostmi).

⁷ Na Danskem je bilo vseh 12 incidentov povezanih z nenamernim uhajanjem plina.

⁸ Na Hrvaškem je bilo osem dogodkov; pri petih je bil vzrok nenamerno uhajanje plina, trije pa so bili povezani z okvarami varnostno in okoljsko kritičnih elementov.

⁹ Večje nesreče vključujejo incidente, ki bi lahko povzročili smrtne žrtve ali hude telesne poškodbe (čeprav se to morda ni zgodilo).

¹⁰ Na Nizozemskem so incidenti vključevali tri izgube vrtin in 21 nenamernih uhajanj.

Aktivacija varoval proti izbruhu/sistema za preusmeritev	3	100 %	6,82 %
Okvara pregrade vrtine	0	0 %	0,00 %
(c) Okvara varnostno in okoljsko kritičnega elementa	3	100 %	6,82 %
(d) Izguba strukturne celovitosti – skupaj	0	0 %	0,00 %
Izguba strukturne celovitosti	0	–	0,00 %
Izguba stabilnosti/plovnosti	0	–	0,00 %
Izguba stabilne postavitve	0	–	0,00 %
(e) Trčenje plovil	0	–	0,00 %
(f) Helikopterske nesreče	0	–	0,00 %
(g) Nesreče s smrtnimi žrtvami (*)	0	–	0,00 %
(h) Hude poškodbe petih ali več ljudi v isti nesreči	0	–	0,00 %
(i) Evakuacija zaposlenih	0	–	0,00 %
(j) Okoljske nesreče	0	–	0,00 %
Skupaj	44		100,00 %
(*) Le v primeru povezave z večjo nesrečo.			

Skupno število incidentov v EU se je s 37 leta 2022 povečalo na 44 leta 2023. Ta razlika izhaja predvsem iz povečanja števila nenamernih uhajanj nafte in plina z 28 na 38. Število dogodkov, povezanih z okvarami varnostno in okoljsko kritičnih elementov, se je zmanjšalo s sedem na tri. Število incidentov, ki so vključevali izgubo vrtin, je ostalo približno enako (dva leta 2022 in trije leta 2023) in je bilo enako kot pri poročanju v letu 2021. V letu 2023 noben incident ni bil razvrščen med večje nesreče. Organi držav članic skupaj z izvajalci ocenjujejo vzroke incidentov, da bi ugotovili, ali so potrebne preiskave ali izvršilni ukrepi.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

V letu 2023 je bilo v EU 313 naftnih in plinskih naprav na morju. Nizozemska je v obdobju poročanja razgradila 32 naprav.

Skupna proizvodnja nafte in plina se je zmanjšala s 16 264 ktOE leta 2022 na 15 518 ktOE leta 2023 (4,6-odstotna izguba proizvodnje v primerjavi z 11-odstotnim zmanjšanjem med letoma 2021 in 2022). Danska in Nizozemska sta proizvedli 70 % celotne količine nafte in plina na morju v EU.

Komisija je ocenila varnost naftnih in plinskih dejavnosti na morju v EU na podlagi informacij, ki so jih predložile države članice v skladu s pravili Izvedbene uredbe o poročanju. Točnost analize Komisije je torej odvisna od točnosti teh informacij.

Nacionalni organi so si v letu 2023 še naprej prizadevali za zagotavljanje visoke ravni varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju ter so v skladu s tem opravili inšpekcijske preglede 388 naprav (v primerjavi s 485 napravami v letu 2022). V obdobju poročanja niso bili sporočeni nobeni izvršilni ukrepi.

V letu 2023 ni bilo večjih nesreč. Skupno število incidentov se je s 37 v letu 2022 povečalo na 44 v letu 2023. Ni bilo poročil o smrtnih žrtvah. Prišlo je do 49 poškodb¹¹ in osmih hudih poškodb¹².

Če povzamemo, organi držav članic so s svojim delom spet omogočili bistveno varnejše naftne in plinske dejavnosti na morju, kar so storili z obveznimi inšpekcijskimi pregledi in izvedenimi ukrepi v skladu z direktivo o varnosti na morju.

Komisija še naprej tesno sodeluje s skupino organov EU, pristojnih za dejavnosti na morju (EUOAG), ter tako ohranja raven varnosti. EUOAG spodbuja najboljše prakse za varno izvajanje vseh dejavnosti in pomaga nacionalnim organom, zastopanim v skupini.

¹¹ Po ena na Poljskem, v Grčiji in Italiji, tri v Romuniji, 25 na Danskem in 12 na Nizozemskem.

¹² Po ena v Italiji in na Nizozemskem, šest na Danskem.